

Klimat- och näringslivsdepartementet
kn.remissvar@regeringskansliet.se
kn.me.remissvar@regeringskansliet.se

Yttrande angående Remiss av SOU 2025:88 - Tidigt besked om lämplig användning av mark och vatten

Sammanfattning

- Energimyndigheten tillstyrker förslaget till inrättande av ny lag om hushållning med mark- och vattenområden.
- Energimyndigheten tillstyrker förslaget till att, inom den föreslagna lagstiftningen, införa besked om områdesanvändning. Förslaget bör dock beredas ytterligare innan det tas vidare för tillämpning.
- Energimyndighetens bedömning är att de föreslagna förändringarna inte på ett avgörande sätt kommer förändra tidsåtgången för tillstånd av verksamheter.

Energimyndighetens ställningstagande

Energimyndigheten tillstyrker förslaget till inrättandet av ny lag om hushållning med mark- och vattenresurser eftersom den föreslagna förändringen innebär att hushållningsbestämmelserna kommer kunna ses i ett bredare perspektiv än vad som är fallet idag i miljöbalken. Det gör att en bedömning enligt hushållningsbestämmelserna kan ske mer allsidigt. I sin tur öppnar det för att kunna göra avvägningar mellan allmänna intressen utifrån samhällets behov, såväl på kort som på lång sikt. Energimyndigheten ser ingen överhängande risk att miljöskyddsrelaterade frågor blir lidande på grund av förändringen eftersom tillåtligheten för en viss verksamhet fortfarande måste prövas enligt miljöbalken.

Energimyndigheten ser ett tydligt värde i förslaget att beslut områdesanvändningsbesked tas av politiken utifrån ett politiskt perspektiv. Detta eftersom avvägning mellan olika allmänna intressen innebär en avvägning mot bakgrund av värderingar och en bedömning av vad som är viktigast för samhället att prioritera. Det gör också att det blir en tydlighet avseende det allmännas syn på användningen av mark- och vattenområden för en viss verksamhet, ett besked som, enligt förslaget, även kommer tidigt i processen

I förslaget anges regeringen som den som fattar beslut om områdesanvändningsbesked. Det får ses som naturligt då det rör allmänna intressen av nationell betydelse. Områdesanvändningsbeskedet avser, enligt förslaget, även allmänna intressen i stort. Det gör att den värderingsmässiga avvägningen kring lämpligheten gentemot alla typer av allmänna intressen ligger på en politisk nivå långt från den plats som beslutet berör. Det är en nackdel då det kan ge problem kring tillit och förtroende kring ett beslut som tas på en nivå där det finns mindre kunskap om de lokala och regionala förutsättningarna.

Energimyndigheten anser att det finns frågor som behöver vidare beredning för att klargöra vad som krävs för att få den önskade effekten av förslaget kring områdesanvändningsbesked. Bland annat eftersom det kommer behövas en miljökonsekvensbeskrivning samt en beskrivning av hur och i vilken omfattning verksamheten påverkar ett allmänt intresse. Det behövs alltså mer tydlighet kring krav och innehåll på underlag som behövs för att ett beslut om områdesanvändningsbesked kan ges. Avgörande för hur effektivt områdesanvändningsbesked blir för tidsåtgång och investeringsvilja är kraven på typ av underlag och omfattning på dessa som en verksamhetsutövare behöver tillhandahålla till prövningen. Det går inte heller att bortse från att mycket annan lagstiftning påverkar beslutet om områdesanvändningsbesked samt den slutliga tillåtligheten av en verksamhet t.ex. art- och habitatdirektivet.

Energimyndigheten gör bedömningen att förslaget är i behov av vidare beredning för ökad tydlighet. Det gäller bland annat kring vilken verkan och betydelse ett områdesanvändningsbesked kommer få i och med att det kommer kräva kommunal tillstyrkan. Vidare kan förslaget leda till ett större inflöde av ärenden till regeringen för beslut. För att få till en effektivitet i den processen krävs en uppbyggnad en organisation som kan hantera ett inflöde av ärenden. Energimyndigheten gör till skillnad från utredningen bedömningen att antal ärenden till regeringen kan bli väsentligt fler med förslaget än vad som är fallet idag under nuvarande tillåtlighetsprövning.

Beslut i detta ärende har fattats av generaldirektören Caroline Asserup. Vid den slutliga handläggningen har därutöver deltagit chefsjuristen Rikard Janson, avdelningschefen Sara Sundberg och enhetschefen Fredrik Svartengren. Föredragande har varit handläggaren Kristian Schoning.

Detta beslut är elektroniskt signerat i Energimyndighetens
ärendehanteringssystem och saknar därför underskrift